

De Riepe

Het straatmagazine van Noord-Nederland

Thema

Creativiteit

Schaamte speelt een grote rol in het boek

VERDER IN DIT NUMMER

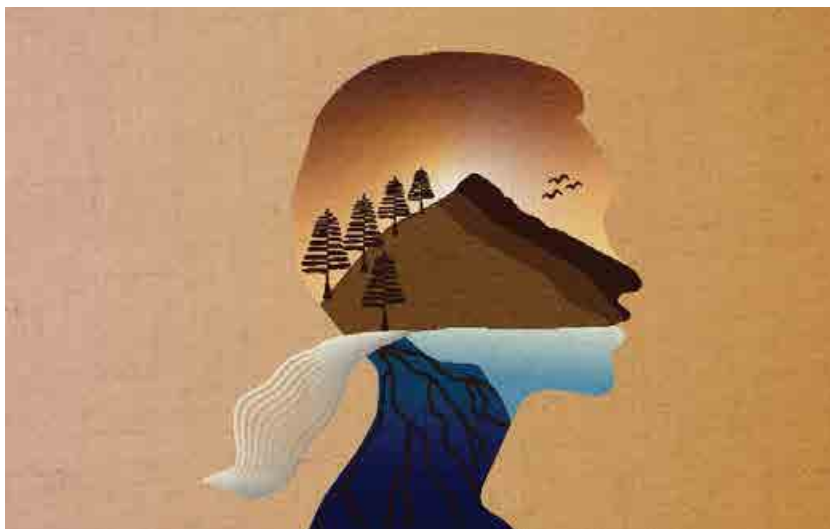
- Kunstkriebels
- Kunst, archeologie en geschiedenis voor iedereen

KEURMERK
straat
krant

PRIJS €2,20
waarvan €0,90
voor de verkoper

alleen kopen van
verkoper met badge

Willie Wortel

Creativiteit is in mijn optiek een heel rekbaar begrip. Natuurlijk ben je creatief als je schilderijen en/of beelden maakt. Maar er is meer. Hoe creatief van geest ben je als je voor alle problemen een oplossing weet te verzinnen. Hoe vindingrijk ben je als je in de bijstand in staat bent om je kinderen elke dag met een volle maag naar school te laten gaan. Hoe oplossingsgericht ben je als je niet op vakantie kunt en dan een picknickmand vult om vervolgens de dag van je leven te hebben in de speeltuin. Creativiteit zit in veel meer dan kunst. Iemand die last heeft van psychoses en dat weet te overwinnen door de rust in zichzelf te zoeken en te vinden is een Willie Wortel van de menselijke geest. Zelf ben ik creatief met woorden. Ik ben in staat om een verhaal dat iemand mij vertelt zo onder woorden te brengen dat anderen hem of haar kunnen begrijpen. Vaak wordt beweerd dat creativiteit iets nieuws moet voortbrengen. Maar op een andere manier vanuit een andere hoek naar iets ouds kijken, kan ook tot iets unieks, een totaal andere visie leiden. In zijn brieven heeft Vincent van Gogh ooit geschreven dat schilderen voor 95% hard werken is en 5% creativiteit. In deze Riepe focussen we ons op die 5% en zijn we ons bewust van het harde werk dat eraan voorafgegaan is.

Met deze editie moeten we in al zijn creativiteit, helaas afscheid nemen van Luuk Kobes die na ruim 7,5 jaar onze hersens deed kraken met zijn kruiswoordcrypto's. Luuk, bedankt en het ga je goed.

Arnold de Meijer

DE RIEPE

Het straatmagazine van Noord-Nederland

De Riepe, Gronings voor stoep, is het straatmagazine van Noord-Nederland. De Riepe verschijnt eens per maand. Het blad is een initiatief van stichting WerkPro. Mensen die om uiteenlopende redenen dak- en thuisloos zijn, verkopen het magazine. Onder deze verkopers vallen ook mensen uit andere landen, mensen die in Nederland en in hun land van herkomst weinig tot geen perspectief hebben. Alle verkopers dragen als legitimatiebewijs een registratiepasje.

U betaalt voor het magazine €2,20. Daarvan is €0,90 voor de verkoper, de rest gaat terug naar het project. De Riepe is geen commercieel magazine; naast inkomsten uit verkoop worden middelen verworven uit sponsoring, subsidiëring, fondsen en advertenties. Eventuele meeropbrengsten zullen worden aangewend in het circuit van dak- en thuislozen.

Donateur worden?

Bel of mail naar het distributieadres voor meer informatie.

- Heeft u klachten over een verkoper? Noteer het pasnummer en bel naar het distributieadres.
- Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder toestemming vooraf van de redactie.

COLOFON

PROJECTBEGELEIDING WERKPRO
Antonie Grootenhuis

PROJECTBEGELEIDING STUDIO SPINLINK
Dominique Krauts

HOOFDREDACTIE
Dominique Krauts

EINDREDACTIE
Sofie Risamena

REDACTIE

Wietske Aupers
Tim Drenth
Jan Jaap Harmens
Karel Lucidore
Hannie Poletiek
Edwin Spoelstra
Michelle Wubs

Robby Bakker
Nina Fonkert
Romée Knol
Arnold de Meijer
Anna de Ruiter
Yvonne Vast

VORMGEVING

Dionne Hagedoorn
Raymond Strockmeijer

Romée Knol

FOTOGRAFEN

Kevin Bekkering
Frits Blom
Jaap ten Hoove

Bachir Benchagra
Marinus Hillenga
Mark Timmerman

GAST FOTOGRAAF

Mark Uyl

VASTE COLUMNISTEN

Dick Bijmolt
Niek Heidanus
Gerard Lohuis
Saffira Rijkee
Gerlinde Spaan
Rudy Vane

Ellen Floris
Jaap Krol
Natalja Oosterbaan
Eddy Sikma
Lydia Tuijnman
Marieke Werkman

FOTOGRAFIE COVER

Mark Uyl

STRIP

Teun Boulogne

PUZZEL

Luuk Kobes

ILLUSTRATIES

Robby Bakker
Romée Knol
Edwin Spoelstra

Rita Dalal
Teun Boulogne

DRUK

Van Liere Media, Emmen

MET DANK AAN

Leger des Heils voor het ter beschikking stellen van de distributiefaciliteiten, subsidiënten, donateurs en anderen die een bijdrage leveren aan de financiering van dit magazine. En niet te vergeten: de vele vrijwilligers en stagiaires zonder wie dit project niet draaiende kan worden gehouden.

SPECIALE DANK

Gaat uit naar alle verkopers, schrijvers en dichters uit de groep van dak- en thuislozen.

BEGELEIDING VERKOPERS

Jarieck Manning Eddy Posthumus

De Riepe is een uitgave van WerkPro.

REDACTIEADRES DE RIEPE

Protonstraat 6
9743 AL Groningen
06-1147 8111
redactiederiepe@werkpro.nl

DISTRIBUTIEADRES DE RIEPE

WerkPro Groningen
Eemskanaal NZ 32a
9713 AB Groningen
Tel: 050-5791818 (09:00 - 13:00 uur)
e-mail: riepe@werkpro.nl
website: www.deriepe.nl
bankref. NL38INGB0685757617
t.n.v. straatmagazine De Riepe
ISSN
2405-769X

WerkPro Leeuwarden
Tel: 088 066 31 80
e-mail: riepe@werkpro.nl

INHOUDSOPGAVE

SPIEGELS VAN DE TIJD

Schrijfster Suzanna Jansen werd in 2008 in een klap bekend met *Het pauperparadijs*. Een verhaal over haar familie, waarvan meerdere generaties een deel van hun leven doorbrachten in de gestichten van de Koloniën van Weldadigheid in Veenhuizen. Na dit succes volgden nog vier boeken. Haar meest recente, *De omwenteling of de eeuw van de vrouw*, is een vervolg op *Het pauperparadijs*.

4

10 NIEUWE INZICHTEN MET HET DICHTEN

In het kader van hun dak- en thuislozenproject hebben leerlingen van havo 4 van de CSG Augustinus in Groningen zich verdiept in het schrijven van gedichten. Hieronder treft u enkele gedichten over hetzelfde thema. Lilian Zielstra (oud-huisdichter van de RUG en oud-stadsdichter van Groningen) heeft vooraf een workshop dichten verzorgd.

KUNSTKRIEBELS

Niet elk kind gaat op vakantie. Als aan het begin van het nieuwe schooljaar kinderen mogen vertellen wat zij in de vakantie gedaan hebben, houden zij zich stil. Geld voor vakantie is er gewoon niet, of de situatie thuis is zodanig dat ze niet weg kunnen. Bijvoorbeeld met een gehandicapte ouder of broertje of zusje. Daar moet wat aan gedaan worden en stichting Kunstkriebels in Haren doet dat.

16

20 KUNST, ARCHEOLOGIE EN GESCHIEDENIS VOOR IEDEREEN

Het Drents Museum in Assen werkt aan naoberschap en wil graag iedereen bereiken met diverse tentoonstellingen, activiteiten en projecten. Jonathan van der Meulen werkt als programmamaker aan deze bijzondere projecten en Floor Oostra zorgt voor de communicatie. Zij geven een kijkje achter de schermen van het Drents Museum.

Marieke Werkman	6	Jaap Krol	19
Gekkenwerk	7	Creativiteit in de genen?	22
Mea Sententia	8	Ronny en Ronnie	23
Koken met een missie	9	Kruiswoordcrypto	23
Werk in uitvoering	13	Horoscoop	24
Kunst op straat	14	Straatklinkers	25
Stop de tijd	15	Opvanginstellingen	27
In het vizier	18	De andere kant	28

Spiegels van deze tijd

Door **Wietske Aupers** Fotografie **Mark Uyl**

Schrijfster Suzanna Jansen werd in 2008 in een klap bekend met *Het pauperparadijs*. Een verhaal over haar familie, waarvan meerdere generaties een deel van hun leven doorbrachten in de gestichten van de Koloniën van Weldadigheid in Veenhuizen. Na dit succes volgden nog vier boeken. Haar meest recente, *De omwenteling of de eeuw van de vrouw*, is een vervolg op *Het pauperparadijs*.

Als kind wilde ze balletdanseres worden en deed twee jaar de dansacademie, maar ze moest stoppen door een blessure. Ze stapte over naar de hseo en werkte als secretaresse en in de marketing. In 1995 kreeg ze een baan als projectleider bij de Moscow Times en verhuisde naar Rusland. Er gebeurde in die tijd veel in dat land en Suzanna besloot dat ze daar verslag van wilde doen. 'Ik dacht, ik wil de straat op, vragen stellen. Ik hoorde dat de Belgische krant De Morgen een correspondent zocht. Zij hadden weinig geld en ik weinig ervaring, dus dat werd een match.'

Armoedebestrijding

Als ze, na een aantal jaren Moskou, terug is in Nederland, wordt ze getriggerd door een verhaal dat in haar familie de ronde doet. Dat een van haar voorouders van voorname afkomst zou zijn, terwijl ze ook ontdekt dat haar grootmoeder is opgegroeid in een gesticht in Veenhuizen. Ze gaat het gerucht uitzoeken en komt tot de ontdekking dat meerdere generaties van haar familie korte of langere tijd in een van de gestichten in Veenhuizen hebben gewoond. Dat ze niemand van aanzien vindt, deert haar niet. 'Alleen een rijk familielid zou ik niet interessant hebben gevonden. Ik ben begonnen te zoeken omdat ik die tegenstelling interessant vond.' Het werd uiteindelijk een boek over haar familie en over armoedebestrijding in de 19e en 20e eeuw. Hoe in de Koloniën van Weldadigheid, geprobeerd werd mensen opnieuw op te voeden in de hoop dat ze daardoor niet opnieuw in armoede zouden vervallen. Ze liet de betuttelende belerende wijze zien waarop dat werd gedaan, en hoe de meeste mensen er niet beter van werden.

Trots en schaamte

Schaamte speelt een grote rol in het boek. Suzanna zelf geneert zich niet voor haar afkomst. 'Ik denk omdat ik twee generaties verwijderd ben van dat verhaal. Mijn moeder heeft zich echt geschaamd en dat heb ik ook gevoeld. Zelf kon ik het uitzoeken en laten zien dat er niks is om je voor te schamen. Ik ben trots op hoe mijn voorouders zich staande hebben gehouden in heel moeilijke omstandigheden. Tijdens mijn onderzoek voelde ik ook af en toe boosheid, maar ik was vooral geïnteresseerd in hoe het nou eigenlijk zat.'

We zijn nog steeds geneigd om neer te kijken op mensen die het niet redden

Vroeger en nu

Haar debuut werd een succes. Op basis van het boek maakte Tom de Ket, samen met Suzanna, een eveneens succesvolle theatervoorstelling. 'Dat was geweldig. Ik wil dat dit verhaal op zoveel mogelijk manieren verteld wordt. Ik heb het boek *Het pauperparadijs* geschreven omdat wat mijn familie heeft meegemaakt, een spiegel is van hoe we nu omgaan met mensen die het zelf niet redden. We zijn nog steeds geneigd om op ze neer te kijken. Als er wordt nagedacht over wat we moeten doen om mensen uit de armoede te halen, gebeurt dat nog steeds door beleidsmakers die zelf niet weten wat het is om tekort te komen. Wat ook niet verandert: dat armoede van generatie op generatie wordt overgedragen. Als je hulp krijgt, heb je het gevoel "ik kan het niet zelf". Dit tast je zelfvertrouwen aan. Daarnaast geeft de buitenwereld je met hulp ook een brevet van onvermogen: "zieligerd, jij moet geholpen worden". Dit bevestigt het gevoel dat je minder bent, en dat geef je door. Mensen die hulp geven, moeten zich realiseren dat degene die iets nodig heeft, net zo veel waard is als zij.'

Steeds een andere worsteling

Schrijven is voor haar een creatief proces. 'Ik heb voor alles bronnen, niks is verzonnen, maar het bouwen van zinnen, zorgen dat het leest als een verhaal, is creatief werk.' Inmiddels beheerst ze dat proces goed. 'Elk boek is een verschrikkelijke worsteling, maar steeds weer een andere. Toen ik *Het pauperparadijs* schreef moest ik nog ontdekken hoe dat moest, een boek schrijven. Bij mijn laatste boek durfde ik er meer op te vertrouwen dat het iets kon worden.' Dit boek, *De omwenteling* beschrijft hoe het leven er in de afgelopen eeuw voor vrouwen uitzag. Vanuit het perspectief van haar moeder en oudere zus, laat ze zien hoeveel strijd vrouwen moesten leveren om dezelfde rechten te krijgen als mannen.

Vertrouwen

Van alle verhalen die ze schreef, staat dit het dichtst bij haar. Ze heeft haar zussen van tevoren gevraagd hoe die ertegenaan keken. 'Ze zeiden alle vier: "We hebben gezien hoe je met *Het pauperparadijs* bent omgegaan, we vertrouwen je ermee". Ik heb ook echt een beroep op ze kunnen doen tijdens het schrijfproces. Ik heb de voorlaatste versie aan ze laten lezen. Doodeng, maar ze hadden bijna geen commentaar. Er staan wel dingen in waarvan ze zeggen: "Ik heb dat anders ervaren", maar ze vinden dat ik mijn ouders recht heb gedaan, daar ben ik blij mee.' 'Het is een boek voor iedereen, waarin ik recht doe aan de helft van ons. Ik hoop dat jonge mensen van nu snappen hoe belangrijk zelfstandigheid en financiële onafhankelijkheid zijn. Ik hoop dat mijn dochter de dingen doet die goed voor haar zijn. Ik heb het er niet in gehamerd, maar ze heeft gezien dat haar beide ouders zich professioneel ontwikkelden en geld verdienden.' Haar eigen jeugdroom kwam niet uit, toch is ze is heel gelukkig met hoe haar leven loopt. 'Ik hoop dat ik nog veel dingen mag doen, dat ik geen eindstation heb bereikt.' ♦

Wachtkamer

MARIEKE WERKMAN

Illustratie Robby Bakker

Een vriendin belde. Ik nam de telefoon op. Ze zei: “Ik moet je iets vertellen”. De toon waarop ze dit uitsprak verraadde dat het om iets ergs ging. Ik dacht, oh, ze gaat bij haar man weg. De vriendin vervolgde huilend: “Ik heb borstkanker”. Hierna waren we allebei even stil. Ze vertelde dat er bloed was afgenomen, een punctie en een scan om te bepalen welke behandeling ze zou krijgen. Hierna zat ze een week in spanning, wachtend op de uitslag. Dat leek me een week waarin je tussen leven en dood balanceerde.

Ze kreeg te horen dat de kanker eerst met chemokuren behandeld zou worden, waarna de tumor misschien operatief verwijderd kon worden. De chemokuur kreeg je in een behandelkamer waar meerdere vrouwen zaten. De een zag er gezond uit en weer een ander zag er misschien doodziek uit. Ineens stond alles op losse schroeven. Ik dacht eraan dat de vriendin misschien in de nacht doodsangsten uitstond. Dat paniek en onzekerheid zich in het holst van de nacht aan je vastklampten. De verschillende toekomstscenario's die dan door je hoofd raasden. Denkend aan het fijne leven met haar man en jonge dochters.

Als toeschouwer kon je niet zoveel doen. Ja, contact blijven houden, kaartjes sturen en vragen waar iemand behoefte aan had. De vriendin blijven zien als dezelfde persoon. Bij de eerste chemokuur kreeg ze een ijskap op haar hoofd, zodat ze misschien haar haren kon behouden. Ondanks de ijskap vielen haar prachtige lange haren uit. Dit zag ik toen ik bij haar op bezoek ging, want ze droeg een pruik. De vriendin vroeg meteen hoe ik dit vond staan. Ik slikte en zei dat het mooi stond, al was het even wennen. Het haarwerk, zoals ze het zelf noemde, leek qua kleur op haar eigen oorspronkelijke haarkleur.

Er werd een verrassingsfeestje georganiseerd, want haar dochter werd tien jaar. Taarten waren gebakken en slingers hingen aan het plafond. Met vrienden en familieleden zaten we in de gebruikelijke kring. Een versierde taart werd op de bijzettafel gezet. Het jarige meisje ging op haar knieën zitten en blies de kaarsjes uit. We zongen met z'n allen *Lang zal ze leven. Lang zal ze leven.* Met een brok in mijn keel zong ik uit volle borst mee. Hartgrondig hoop ik dat dit ook voor haar moeder geldt. Dat ze nog lang mag leven.

GEK KEN WERK

John too bad

Door Gerard Lohuis Illustratie Teun Boulogne

John is geen beroerde vent. Aardig zelfs. Een kerel waar je een plezierige avond in de kroeg mee kon doorbrengen om het leven niet al te serieus te nemen. Niet vreemd wanneer je hebt gezien hoe je eigen vader diverse dames mee naar huis bracht, je eigen moeder zich graag door andere mannen het hof liet maken en hoe kleine John vooral niet om te veel aandacht moest vragen. Waar de een jaren later na zo'n jeugd nog weleens een trauma heeft te verwerken, een ander erdoor in een depressie raakt, daar had Johnny het leed voortdurend omgezet in "lol maken". Als een soort Spartaans verzet had hij als kind al een manier gevonden om de gemiste aandacht om te zetten in een onverantwoorde levensstijl.

'Mijn eerste misstap was proletarisch eten halen bij de kruidenier op de hoek. Wanneer je ouders niet voor eten zorgen, kun je het toch beter zelf doen.' Het hielp hem ook aan vriendjes, want hij had altijd iets uit de snoepzak te delen op het schoolplein. En bij John thuis mocht alles zolang zijn ouders geen last van hem hadden. 'Het criminele kruimelwerk volgde toen ik in de gaten kreeg dat ik er ook weleens goed uit wilde zien. Thuis was er nooit geld, dus kleine John wist hier wel raad mee.' Hij vertelt het met het grootste gemak alsof het stelen van auto's niet iets anders was geweest dan een manier om een Rolex, strak pak met glimmende schoenen en een riante woning "officieel te kopen". Voor hem waren er twee manieren om iets aan te schaffen: op de proletarische, creatieve manier van John,

en de officiële manier. Dat laatste vond hij slecht op zijn cv staan, want betalen is niet nodig om iets te krijgen.

Het had hem geen windeieren gelegd. Sterker nog, zijn levensstijl werd omkleed met glatte praatjes en een levendig aanpassingsvermogen waarbij hij de ander het gevoel gaf dat deze voor John erg belangrijk was. Altijd voor korte duur. Iets van een relatie aangaan of een vriendschap opbouwen was niet meer als een functioneel middel om te overleven. Hij vond het allemaal niet zo erg zolang er maar gelachen werd en hij plezier had in het leven.

De reden waarom hij tegenover me zit, laat zich raden. Het plezier is weg en iedereen die hem kent, gaat hem uit de weg. De behendigheid om "iets creatief te bemachtigen" gaat hem door zijn ouder worden niet meer zo gemakkelijk af. 'Ik heb nu al zo'n dertigduizend schuld. Snap jij dat nou? Ze willen me onder curatele stellen.' Zesenzestig is hij nu. Mentaal nog een ondeugende jongen van tien, maar fysiek een wrak. Langzamerhand gaat John de prijs betalen voor een al te eigen levensstijl die hij zich als jongetje heeft aangeleerd. 'Ik wil dat jij me helpt om weer de oude John te worden.' Zijn stijl is inderdaad innemend maar zit nu op een doodlopende weg. Hij knipoogt en hoopt dat er pillen zijn die hem kunnen "opvrolijken".

Gerard Lohuis is sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij BuurtzorgT

Mea sententia

Door Rudy Vane

DE MAGIE VAN WOORDEN

Creativiteit. Voor mij is het meer dan een bron van vreugde, het is de adem die mijn schrijversziel voedt. Als hobbyschrijver vind ik een diepe voldoening in het spelen met woorden, het vormen van verhalen en het dichten van emoties die anders moeilijk te vangen zijn. Elke zin die ik op papier zet, is een stukje van mezelf, een reflectie van mijn innerlijke wereld die ik deel met de buitenwereld.

Mijn liefde voor taal begon al vroeg. Als kind raakte ik betoverd door de kracht van woorden. Boeken waren mijn poorten naar andere werelden, verhalen mijn metgezellen in stille uren. Ik herinner me de avonden waarop ik mezelf verloor in verhalen, mijn fantasie de vrije loop liet en nieuwe avonturen verzong die ik later op school in schriften neerpemde. Mijn klasgenoten kleurden netjes binnen de lijntjes, maar ik? Ik zag in elke lege ruimte een kans om iets nieuws te scheppen, om mijn verbeelding te laten stromen als een ongetemde rivier.

Nu, als volwassene, is schrijven mijn manier om die magie levend te houden. Elk verhaal dat ik schrijf, elke karakterboog die ik vorm, elk gedicht dat ik rijm, is een uiting van mijn creatieve denken. Schrijven biedt me een unieke manier om mijn gedachten en gevoelens te uiten, om werelden te verkennen die buiten de grenzen van de realiteit liggen en om lezers mee te nemen op een reis door mijn verbeelding.

Mijn schrijfproces is evenzeer een avontuur als de verhalen die ik vertel. Wanneer ik aan een nieuw verhaal begin, is het alsof ik een onbekend pad betreed. De eerste woorden zijn als de eerste stappen in een onbekend bos, vol mogelijkheden en verrassingen. Soms stuit ik op obstakels - een plotlijn die niet werkt, een personage dat zich niet wil laten vormen - maar juist die uitdagingen maken het proces boeiend. Het herzien en herschrijven, het schaven aan zinnen en het finetunen van dialogen, zijn als het polijsten van een ruwe diamant tot hij schittert.

Het dichten is voor mij een nog intiemere vorm van creativiteit. In poëzie kan ik spelen met ritme en klank, met de subtiele nuances van taal. Een gedicht is als een schilderij van woorden, waarin elke regel, elk woord zorgvuldig is gekozen om een emotie over te brengen, een beeld te schetsen of een gedachte te laten resoneren.

Wat me altijd weer verbaast en inspireert, is hoe woorden ons kunnen verbinden. Een goed verhaal of gedicht kan harten raken, gedachten prikkelen en zelfs levens veranderen. Dat is de kracht van creativiteit - het vermogen om iets uit niets te creëren en daarmee een blijvende impact te hebben.

Creativiteit is voor mij geen luxe, maar een noodzaak. Het is de drijvende kracht achter mijn persoonlijke groei en een bron van diepe voldoening. Door mijn verhalen en gedichten deel ik niet alleen mijn wereld met anderen, maar ontdek ik ook steeds nieuwe aspecten van mezelf. In een wereld die steeds complexer wordt, is creatief denken misschien wel onze grootste troef. Voor mij is het in ieder geval de sleutel tot het vertellen van verhalen die resoneren, ontroeren en een blijvende indruk achterlaten.

KOKEN MET EEN MISSIE

Whoopsee!

Door Lydia Tuijnman

Van een lieve vriendin kreeg ik het boek *Koken met kunstenaars*, met een voorwoord van beeldhouwer Henry Moore. Kunstenaars van het Londense Royal College of Art geven hun beste recepten prijs, ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van hun club. Er staan zo'n honderd recepten in, die voorzien zijn van kunstzinnige en soms ook waanzinnige illustraties.

Een nagerecht onder de naam *Whoopsee* gaat vergezeld van een tekening waarin een kale meneer wat aardbeien laat vallen in het uitnodigende décolleté van een dame naast hem. "Whoopsee!" zegt de man kalmpjes. Op het volgende plaatje is zijn kale hoofd bedekt met de inhoud van het sorbetglas van de dame. Hij blikt er "not amused" onder vandaan.

Klop 3 deciliter slagroom op met het sap van 1 citroen, 1 eetlepel grenadinesiroop, een scheutje cognac en een drupje vanille-essence of wat vanillesuiker. Leg in wijnglazen kussentjes van aardbeitjes, frambozen of schijfjes perzik en giet het mengsel erop, bestrooid met wat geroosterde amandelschijfjes. Of je vruchtjes in de borstpartij van disgenoten wilt laten vallen is geheel aan jou. Of de bestrooide in kwestie bereid is zijn of haar nagerecht op te offeren aan een wraakactie, waag ik te betwijfelen.

Nieuwe inzichten met het dichten

Door leerlingen CSG Augustinus

Door Hannie Poletiek

In het kader van hun dak- en thuislozenproject hebben leerlingen van havo 4 van de CSG Augustinus in Groningen zich verdiept in het schrijven van gedichten. Eerder schreven ze columns over dit thema, deze verschenen in De Riepe van april 2024. Hieronder treft u enkele gedichten over hetzelfde thema. Lilian Zielstra (oud-huisdichter van de RUG en oud-stadsdichter van Groningen) heeft vooraf een workshop dichten verzorgd. Lilian liet de leerlingen nadenken over de vraag wanneer een tekst poëzie wordt en ze liet ze beeldend en zintuiglijk schrijven.

De opdracht was leuk maar ook lastig, volgens de betrokken docent. Een gedicht is een heel vrije vorm en dat vinden leerlingen moeilijk, maar het resultaat mag er zijn. Meer gedichten zijn te vinden op onze social media. ♦

Alleen over straat
Hij loopt door de straat
Hij is koud en alleen
Ik kijk door mijn raam en vraag mij af waar ga je heen
Het kind schopt tegen een steen
Wat is de wereld toch gemeen
Geen moeder of vader om naartoe te gaan
Het kind bleef toen maar buiten staan
Ook geen broer of zus om mee te spelen
Geen ander om zijn gevoelens mee te delen
De wereld voor daklozen is zeer zwaar
We moeten er zijn en klaar staan voor elkaar

Emma

Verloren ogen

Ik zie jou en jij ziet mij.
Ik loop langs. Beelden
flitsen door mijn hoofd.
Mijn gezicht staat op onweer, ik loop verder naar
huis.

Ik loop weer langs, ik voel
me goed. We
kijken elkaar aan. Mensen
veranderen.

Ik loop langs, ik
lach. De zon
breekt door.
Ik loop door, maar ik bedenk me.

Ik draai om.
Terug naar jou, waar
de zon schijnt.

Schaduw van de nacht

Op kartonnen matrassen

Onder de sterrenpracht

Leven ze hun leven

Een schaduw in de stille nacht

Vergeten gezichten

Verhalen onverteld

Daklozen dromen

Onder stadslicht en maanshijn, ongezien

Leven zielen zonder thuis, verborgen misschien

De daklozen zoeken naar een stukje hoop

Een licht dat de duisternis verzacht

Joost

Een stille nacht, een harde kou
Een donkere nacht, de maan is grijs
Onzichtbaar voor de rest
Of aangekeken met afschuw als de pest

Karton als bed, sterven als deken
Een verloren ziel al uitgekeken
Op zijn ellendige leven

Niks of niemand kijkt naar hun om
Want het is hun eigen schuld nietwaer
Elke dag een tikkende tijdbom
Nooit weten wat er gebeuren gaat

- H. J.

Zwervende stilte

In stille straten
Schaduwrijk en kaal
Zwerven zij
Een onzichtbaar verhaal
Daklozen
Gehuld in nachtelijk zwart
Verscholen in dromen van pracht
Hun harten fluïsteren eenzaamheid
Een verborgen koor
Zingt hun stilte
Luister
Hoor
Hester

De dakloze, dat ben ik
de zon schijnt
maar ik heb het koud
mijn bed van asfalt
ongezien door de mens

ik proef mijn sigaret nog op mijn lip
maar ik heb nog steeds trek in een nieuwe
uitgeput van het rondzwerven
ik weet dat ik alleen ben
maar het is oké

Iris

WERK IN UITVOERING

Geometrische fantasieën

Door **Hannie Poletiek**
Fotografie **Marinus Hillenga**

Kunstenaar Jan Jaap Folkerts (70) woont en werkt op Dennenoord - Lentis in Zuidlaren. Al vanaf zijn vroege jeugd tekent en schildert hij. Een van zijn vele tekeningen wordt nu omgezet in glas in lood.

In een kamertje naast de activiteitentherapie zit Jan Jaap met een grote stapel tekeningen voor zich: 'Ik haal mijn inspiratie uit de kosmos, Perzische tapijten en de natuur waar alles symmetrisch is. Mensen, dieren, bladeren, bomen, ijskristallen, inspireren me, maar uiteindelijk teken ik wat in me opkomt. Ik maak mijn ontwerpen in zwart-wit met een potlood, daarna kleur ik ze in met acrylverf.'

Glas in lood

'Ik ben begonnen met het maken van mandala's, symbool van vergankelijkheid. Mijn stijl lijkt op art nouveau of Jugendstil, het zijn geometrische figuren.' Er is nu een initiatief gestart om een van zijn schilderijen om te zetten in een groot glas in lood. Lentis financiert dit project voor een deel, voor de overige kosten is een crowdfunding gestart. 'Ik vind het heel leuk dat mijn werk uitgevoerd wordt in glas in lood en in de kerk komt te hangen. Het is wel een beetje jammer dat er wat details verloren gaan, omdat de glazen stukjes anders te klein worden, maar het wordt heel mooi!'

In- en ontspanning

'De ontwerpen vragen wel wat geestelijke inspanning, maar het inkleuren is voor mij een soort meditatie, dit voelt heel ontspannend. Ik denk dat graancirkels gemaakt worden door buitenaardsen, maar elke stilistische overeenkomst is louter toeval. Er zit een zekere mate van logica in, ik denk dat zij en ik putten vanuit dezelfde oerbron. Henk Helmantel zei: "Talent is een geschenk van God en schilderen is een zalige roeping", dat denk ik ook. Ik werk meestal in een formaat van 50 bij 70 centimeter. Dan passen ze in de lijsten die ik heb. Ik geef de werken tegenwoordig namen. Zo nu en dan verkoop ik een schilderij. Mijn droom is om nog eens in het Drents Museum te hangen.' Of het zover komt weten we niet, maar het glas in lood is vanaf november 2024 te bewonderen in de ontmoetingskerk op het terrein van Dennenoord.

KUNST OP STRAAT

400 jaar straatleven Leeuwarden

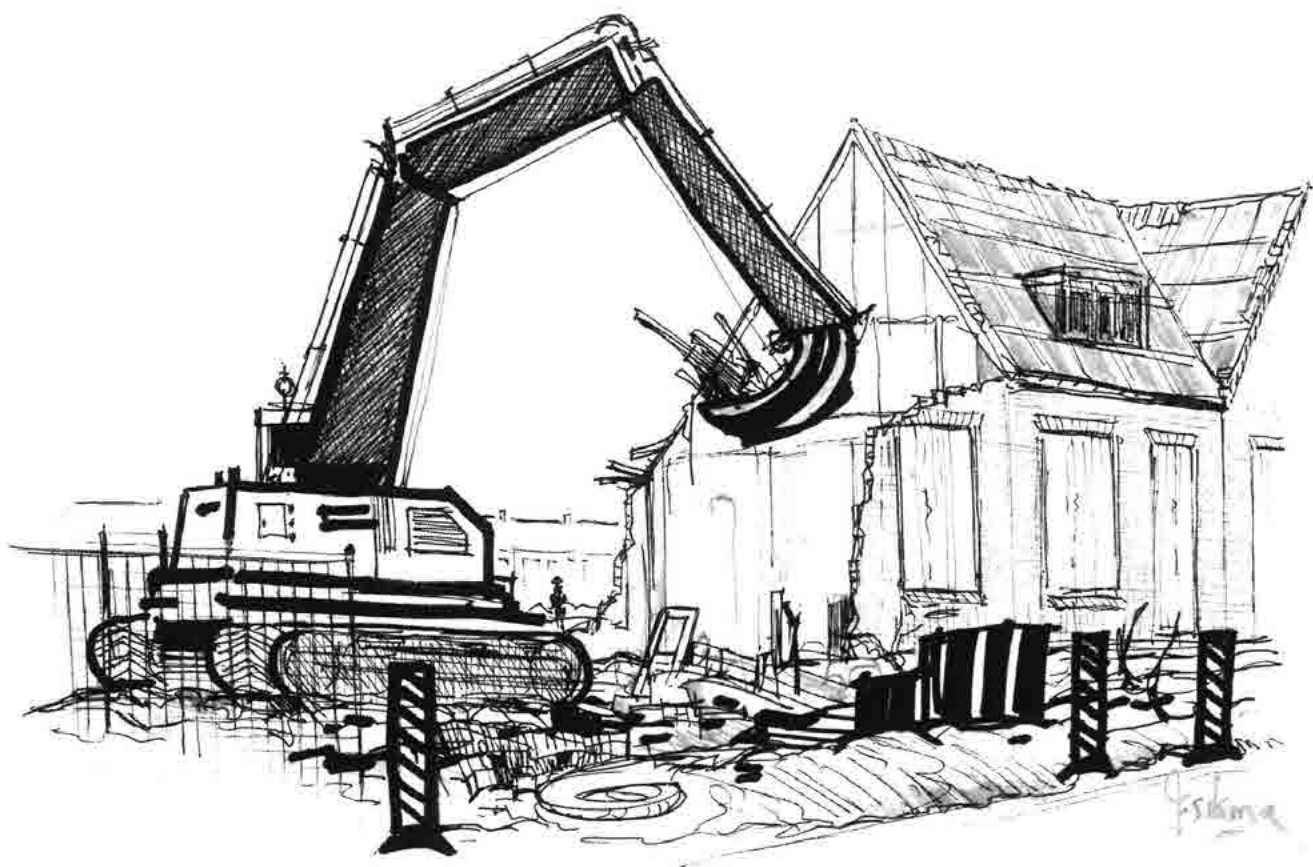
Tekst en Illustratie **Eddy Sikma**

Kunst op straat, kan dat ook in boekvorm? Past het dan wel in dit thema? Eigenlijk niet, maar toch ook wel. De stadsgezichten – in dit geval van Leeuwarden – zijn hier van het jaar 1600 vastgelegd. Ze geven een beeld van het straatleven. Zwervers, vreemdelingen, handelaren, vrouwen in een 19e-eeuwse uitdossing die de was doen op straat. In wezen werd er meer op straat geleefd dan nu. De botenkooplui bij De Waag, het marktpubliek op de vrijdagmarkt dat uit de gehele provincie dan samenstroomt. Dit alles is vastgelegd in het boek *Leeuwarden, de mooiste stadsgezichten 1600 tot nu*, enige tijd terug verschenen. Het geeft een beeld van ruim vierhonderd jaar straatleven in de Friese hoofdstad. Groningen en Assen kennen ook dergelijke uitgaven. Niet alleen vanuit de oude tijd, maar ook uit de jaren '50 van de vorige eeuw. De veranderingen relatief kortgeleden, lijken in de vorm van foto's, tekeningen, uit een totaal andere wereld te stammen.

Het boek behandelt, deels chronologisch, vier eeuwen veranderingen in het straatbeeld. Vanzelfsprekend is de

architectuur ook aanwezig. Min of meer als voorwaarde voor het stadsbeeld. Maar ook zien we de ontwikkelingen en, door menselijk ingrijpen, gemaakte keuzes die niet gunstig uitpakten. Sloop- en bouwwerkzaamheden. Van alle tijden. De laatste tekening (eigenlijk een aquarel) is van mijn hand. De afbeelding (1984) is van een zijstraatje van Achter de Hoven en is inmiddels opgebroken.

Vanaf 26 juli 2024-27 september 2024, wordt er in het Historisch Centrum Leeuwarden (HCL) werk van mij tentoongesteld. Ik heb dan 40 jaar getekend voor de stad Leeuwarden, de Gemeentelijke Topografisch Atlas, karakteristieken en veranderingen in het stadsbeeld. Natuurlijk ook met de genoemde sloop- en bouwwerkzaamheden. De binnenstad, maar net zo goed de buitenwijken en de 19e-eeuwse wijken rondom het centrum. Een tijdsbeeld verbeeldt door een documentaire inslag, maar ook door een persoonlijke blik en weergave. Voor degenen die het willen aanschouwen, veel kijkplezier.

KOEKOEK!

Door **Saffira Rijkee**

Op tijd komen is voor mijn lieve gezin best lastig. Iets met een combinatie van aandachtstekort en hyperactiviteit, puberbreinen en regelrechte chaos maakt het huis uit komen, vooral op vrije dagen wanneer er geen ijzeren routine is, tot een ware onderneming. Oudste dochter (22) en dochter van 12 hebben beiden een lichtwekker om ze te helpen ontwaken. Ze slapen steevast door het bouwlampachtige licht heen. Jongste dochter (9) wordt twee deuren verder direct wakker: de dag kan haar nooit vroeg genoeg beginnen.

Diezelfde wekkers hebben ook natuurgeluiden, die moeten helpen je bed uit te komen. Beide dochters hebben 'm ingesteld op 'standje koekoek'. Terwijl die bouwlampen steeds feller worden begint de koekoek steeds harder te schreeuwen. Daar slapen ze best een tijd doorheen, waardoor partner en ik 's ochtends, als we zelf nog half slapen, vaak heel lang 'KOEKOEK! KOEKOEK!' van alle kanten horen, terwijl er een licht door het huis straalt alsof Clark Griswold himself eindelijk zijn kerstlampjes aan het branden heeft gekregen (iykyk*).

Deze bewuste ochtend in de meivakantie is zo'n koekoekochtend. Het duurt zeg maar allemaal even. Terwijl we eigenlijk op tijd weg wilden, want we gaan fotolocaties zoeken voor onze trouwdag en vanmiddag komt er slecht weer aan. Na een hele hoop heen en weer lopen, spullen zoeken, ooggerol, geërgerd gemompel, drie keer weer naar binnen lopen terwijl we al in de auto zaten – waar partner al lang zat – en een heleboel KOEKOEKS, zijn we eindelijk op weg.

Het duurt wel lang vinden jongste dochters. Dat ritje van 25 minuten naar het Roegwold. Eenmaal daar is het véél te lang lopen naar het knuppelpad. En eenmaal op dat knuppelpad maant partner ons een beetje door te lopen, want met dat onweer dat er inmiddels bijna is moeten we niet midden op het meer zitten. Jongste dochter ziet van alles vliegen en hangt al half in het water voor ze heeft kunnen vragen of ze hier kan zwemmen. Dochter van 12 wordt duizelig van het golvende water langs het pad en oudste dochter bedenkt ineens dat ze niet meer naar de wc is geweest.

Dat klinkt ongeveer zo, allemaal tegelijk:

Dochter: 'Kan ik hier zwemmen?'

Dochter: 'Ik ben duizelig.'

Partner: 'Doorlopen, het gaat straks onweten.'

Dochter: 'Ik moet trouwens plassen.'

Ik: 'Doe de brul!' (iykyk)

En ik verzin dit niet.

Daar, midden op het knuppelpad, dreigende wolken in de verte, de flonkerende zon nog op het water, zijn we ineens allemaal stil, want er schreeuwt iets vanaf een klein eilandje in het meer. Het is een héél vertrouwd geluid.

'KOEKOEK!'

*if you know, you know ;-)

STOP
DE
TIJD

Door **Arnold de Meijer** Fotografie **Mark Timmerman**

Niet elk kind gaat op vakantie. Als aan het begin van het nieuwe schooljaar kinderen mogen vertellen wat zij in de vakantie gedaan hebben, houden zij zich stil. Geld voor vakantie is er gewoon niet, of de situatie thuis is zodanig dat ze niet weg kunnen. Bijvoorbeeld met een gehandicapte ouder of broertje of zusje. Daar moet wat aan gedaan worden en stichting Kunstkriebels in Haren doet dat.

In samenwerking met onder andere Voedselbank Groningen, WIJ-teams en brugfunctionarissen, realiseert Kunstkriebels voor kinderen die leven op en onder bijstandsniveau, een vakantie-ervaring die zij niet snel zullen vergeten. Onder begeleiding van professionele kunstenaars krijgen zij een kans om op een speelse en plezierige wijze in aanraking te komen met kunst en cultuur, zodat het ook bij hen kriebelt en dat ook zij vakantie verhalen te delen hebben.

‘We bieden de kinderen een ervaring met dingen waar ze in hun dagelijks leven niet of nauwelijks mee te maken krijgen’, vertelt Christel Elshout, bestuurssecretaris van Kunstkriebels. ‘Ieder kind is uniek en bijzonder. Onder leiding van kunstenaars en vakmensen worden mooie creatieve dingen gedaan en gemaakt, bijvoorbeeld dans, toneel, schilderen, muziek, waardoor producten ontstaan met een uniek karakter. Bovendien levert het een enorme bijdrage aan de ontwikkeling van het kind. Het krijgt meer zelfvertrouwen, wordt trots op zichzelf, deelt met anderen, komt in aanraking met andere denkbeelden en ontdekt waar hij goed in is en talent voor heeft. Ieder kind krijgt bij ons

optimaal de kans zichzelf te laten zien en te horen. Maar het allerbelangrijkste is plezier hebben en even de sores thuis te vergeten.’

Huisbezoek

Voordat kinderen mee kunnen doen vinden er huisbezoeken plaats. ‘Het is belangrijk om te weten wat voor een kind het is en wat hij of zij zou willen doen in de week. Op die manier wekken we ook vertrouwen bij de ouders. Wij werken samen met De Biotoop in Haren. Dat is niet alleen een prachtige locatie, maar daar wonen en werken beeldende kunstenaars, musici, schrijvers, theatermakers, designers, yogaleraars, tuinders, koks, biologen en filosofen. Zij verzorgen de workshops en stellen hun ateliers en studio’s open. Voor een groot deel wordt dit mogelijk gemaakt door de ondersteuning van stichting Leergeld en krijgen we subsidie van verschillende fondsen.’

Eten

Eten vormt een belangrijk onderdeel van Kunstkriebels. ‘Samen met Sytse Kramer en zijn team van het Poortersshoes,

Foto: I. Margriet van den Eijnden, r. Christel Elshout

maken de kinderen elke dag maaltijden. Met producten uit de pluktuin van De Biotoop en ingrediënten beschikbaar gesteld door de Voedselbank en Vitaal & Gezond, worden de maaltijden bereid.

Zijn wie je bent

‘Het belangrijkste is dat de kinderen zelf een rol spelen in hun eigen ontwikkeling. Het feit dat ze iets gemaakt hebben geeft een enorme boost aan hun zelfbeeld. Insteek is altijd: je mag zijn wie je bent, en dat is goed genoeg. Als de kinderen genieten, dan ben ik gelukkig. Vaak ben ik de stille kracht die mensen samenbrengt. Creativiteit daar houd ik van, en bovendien wil ik graag ergens bij horen. Ik heb oog voor mensen die het minder hebben en voor mij is samenwerken heel belangrijk.’

Kwaliteit

Voor dit seizoen (de vakantieweek vindt plaats van 19 tot en met 23 augustus 2024) is de opzet veranderd. Christel: ‘We gaan niet voor kwantiteit, maar voor kwaliteit. Waar we eerst met meer dan veertig kinderen een week organiseerden,

gaan we nu voor twintig kinderen in de leeftijdsgroep van 9 t/m 12 jaar. We beginnen ’s middags met een lunch. Er worden vijf verschillende workshops aangeboden: toneel, muziek, dans, decorbouwen en kostuums maken. En kinderen helpen mee met de kok in de keuken, als ze dat leuk vinden. Op vrijdag zijn we de hele dag bezig met het voorbereiden en spelen van de voorstelling.’

Voorstelling

Samen met ouders, verzorgers, vrienden en vrijwilligers wordt de week afgesloten in theaterzaal De Biotoop met een zelfbedachte voorstelling en een gezellige maaltijd. ‘Het gevoel dat wij kinderen mee willen geven is vooral iets van: ‘Kijk, daar heb ik toch mijn steentje aan bijgedragen, dit kan ik!’ Optreden op een podium in een echt theater is natuurlijk ook fantastisch’, aldus Christel. ♦

Het licht heeft mij gevonden

Harmke Lagerwaard-Louwsma

Tekst en fotografie **Ellen Floris**

Ik hoor stemmen als ik voor de deur van het Aanloophuis in Leeuwarden sta, maar zie geen intercom. Wat suffig kijk ik om me heen. 'Joehoe, hier moet je zijn!' klinkt het een paar meter verderop. In de zij-ingang van het pand staat een enthousiaste, lange vrouw die me welkom heet. Harmke Lagerwaard (42) is sinds het coronajaar 2021 coördinator van het Aanloophuis: een veilige plek voor mensen die op straat leven, psychische problemen hebben en/of eenzaam zijn. Op deze doordeweekse donderdag is het er rustig. Een paar vrijwilligers zijn aan het schoonmaken. De voorbereidingen voor de maaltijden die in het weekend aangeboden worden, zijn in volle gang. Harmke gaat me voor naar haar werkplek op de bovenverdieping. Aan de akelig steile trap lijkt geen einde te komen.

Ze blijkt een vrolijke flapuit te zijn, kletst makkelijk. Een mensenmens noemt ze zichzelf. Verbinding is voor haar het sleutelwoord. En dat is precies wat ze hier vindt. 'Je doet het hier echt met elkaar, gasten en vrijwilligers samen.' Nadat ze in 2019 de studie theologie heeft afgerond, weet ze niet wat ze nou eigenlijk wil gaan doen. Het kwartje valt als ze een vrouwelijke dominee ziet die paarse Dr. Martens op de kansel draagt. En een geweldige preek afsteekt. 'Die vrouw

was zo helemaal zichzelf, dat wilde ik ook. Helemaal mezelf kunnen zijn.' Al googelend ontdekt ze een vacature bij het Aanloophuis. Het blijkt een schot in de roos te zijn. Harmke is er helemaal op haar plek. 'Het leven is niet zwart-wit, vaak grijs. Daar waar het schuurt, daar ben ik graag.'

Harmke heeft een lange weg afgelegd, een zoektocht met pieken en dalen. Ze is in Stiens opgegroeid, maar belandt in Groningen voor haar studie Sociaal Pedagogisch Werk. Ze leeft er lustig op los, maar kan haar draai niet vinden. Weet niet wat ze wil. Pedagogiek dan? Ze meldt zich aan bij de NHL en gaat terug naar Friesland. Deze studie maakt ze niet af. Ze werkt inmiddels bij de kinderopvang. Als daar de crisis toeslaat, het is 2005, raakt ze haar baan kwijt. Wat nu? Op een dag laat een goede vriend van haar, overtuigd christen, zich dopen. Dat maakt diepe indruk op Harmke. Misschien is de cursus Doelgericht Leven iets voor haar? Ze twijfelt. Tot ze, vlak voor de sluitingstermijn, een stem hoort die diep haar hart binnendringt: 'Ga het maar doen, meid.' Ze voelt, nee ze wéét: dit is God die tot mij spreekt. 'Wow, je hebt het licht gezien', roep ik uit. 'Het licht heeft mij gevonden', straalt ze. Vanaf dat moment verandert haar leven, ze voelt zich gedragen. Beschermd door God.

Partijpolitiek

Ver voordat oprichter Geert Wilders grootvorst van de PVV werd, had ik allang een alleenheerspartij opgericht: de SPH, oftewel Stichting Problemenhulp. De SPH had dus geen leden of een maatschappelijk programma, het was meer een beweging. Het feit dat de partij een stichting was, zei natuurlijk ook iets.

Onlangs vond ik in een knipseldoos het SPH-beginselprogramma terug. Het eerste beginsel was: “Men moet drie keer aankloppen”. Het tweede: “Als de heer Krol aan het werk is, wenst hij niet te worden gestoot”. Het derde: “Hout u zich ajb aan deze regels”.

Dat werken moet je relatief zien. Het bestond er vooral uit dat ik een Lego-telefoon maakte, waarmee ik dan kon bellen. Als politicus was ik eigenlijk een kruising tussen JR Ewing, Hielke Klinkhamer en imago-expert Charles Schwieter.

Na mijn voorzitterschap van de SPH werd ik partijleider van de ASP, de Algemene Schoolpartij. Bij de verkiezingen van 1982 namen we het op tegen M’82 (M = Milieu) en BDD (Bescherm de Dieren). Ik was een man met ervaring, die kansen zag omdat hij een gemengde partij aanvoerde – M’82 was grofweg de partij van de jongens, BDD meer van de meisjes. De toen nog onoverbrugbare kloof tussen Henk en Ingrid, daar sprong ik in.

Het werd een ongekend felle verkiezingsstrijd. Als lijsttrekker voerde ik vooral campagne met woorden, omdat ik zag dat M’82 meer van daden was. Zo grepen ze in de pauze geregeld kleine kinderen bij de strot, snauwende ‘Jij stemt wel op ons hè?!’ Dat hoorde niet, wist ik. Ook zag ik de meisjes van de BDD hopeloos stuntelen met hun pleidooi voor bescherming van zielige mussen of giraffen. Ik daarentegen hamerde op belangrijke thema’s als meer gym, meer gum en meer vrij. ‘Willen jullie meer of minder rekenen?’ vroeg ik. Het antwoord liet zich raden.

De strategie werkte, want ik won de verkiezingen glansrijk. Later kende ik momenten van twijfel, omdat ik als lijsttrekker van lijst 1 meende te moeten constateren dat kleine kinderen gewoon de eerste de beste hadden aangestreept. Gelukkig overtuigde mijn team mij ervan dat de door mij behaalde absolute meerderheid volkomen verdiend was.

Nu kan ik gaan beweren dat ik een leider van alle mensen wilde zijn en daarom een verbinder was, dat het ego gestreeld werd telde voor mij ook. Eigenlijk weet ik tot op de huidige dag nog niet wat er indertijd zwaarder woog.

JAAP KROL

En dan komt ze, via een relatiesite, haar andere grote liefde tegen: Cees. Voor beide is het de laatste poging, daarna moet het maar eens klaar zijn met dat zoek. Harmke lacht: ‘Ik zie hem nog uit de trein stappen met een rode roos in zijn hand.’ Grinnikend: ‘Ik dacht nog wel even: als hij maar niet kleiner is. En Cees hoopte natuurlijk dat ik kleiner was dan hij.’ Ondanks de vijf centimeter verschil worden ze stapelverliefd en trouwen een jaar later, in 2011. Inmiddels wonen ze alweer jaren in Franeker. Harmke voelt zich gezegend: ze heeft haar plek gevonden in het leven. Met vallen en opstaan, maar toch. Ze is gelukkig.

Bij het afscheid zie ik een neptattoo op haar pols zitten. Een visje. ‘Dat is Dory uit de film Finding Nemo’, lacht ze. ‘Daar herken ik me wel in. Ze is net als ik lief, zorgzaam, enthousiast en een tikkeltje vergeetachtig.’ Beter had ik het niet kunnen verwoorden.

KUNST, ARCHEOLOGIE GESCHIEDENIS VOOR IEDEREEN HET DRENTS MUSEUM

Door **Hannie Poletiek** Fotografie **Frits Blom**

Het Drents Museum in Assen werkt aan naoberschap en wil graag iedereen bereiken met diverse tentoonstellingen, activiteiten en projecten. Jonathan van der Meulen werkt als programmamaker aan deze bijzondere projecten en Floor Oostra zorgt voor de communicatie. Zij geven een kijkje achter de schermen van het Drents Museum.

‘Op dit moment werken we in het museum aan verschillende projecten waarbij we mensen in Drenthe betrekken.’ Aan het woord is Floor Oostra die al veel ervaring heeft in de museumwereld. Ze werkt nu een jaar op de afdeling marketing, communicatie en events. Voorheen was haar werkring het Groninger Museum en Kamp Westerbork. Jonathan van der Meulen heeft geschiedenis gestudeerd en is nu programmamaker. Hij legt uit: ‘Op de afdeling educatie en participatie, waar ik onderdeel van uitmaak, werken negen personen. Ik zit op het thema “bijzondere doelgroepen”. Bij iedere tentoonstelling worden mensen vanuit elk team betrokken.’ Het Drents Museum is een waar doolhof. Aaneengesloten oude gebouwen met nieuwbouw, kelders en onderdoorgangen. De nieuwe tentoonstelling in het historische gebouwencomplex dat nu wordt verbouwd heet niet voor niets Labyrinthia. ‘Het gebouw leent zich ervoor om te dwalen’, bevestigt Jonathan. ‘In de nieuwe collectie werkt het museum straks ook niet met een vaste looproute en bepaalt het publiek zelf in welke volgorde ze de topstukken zullen gaan bekijken.’

Het Drents Museum heeft drie soorten tentoonstellingen: kunst, archeologie en geschiedenis. Ze hebben specifieke projecten om specifieke doelgroepen te bereiken.

De geschiedenis van Drenthe door andere ogen

‘Vorig jaar hadden we een tentoonstelling over Molukkers in Drenthe. Deze was tot stand gekomen met zeven jongere Molukkers die materialen hadden verzameld en interviews afgenomen over hun verleden. Deze tentoonstelling past bij het verhaal van Drenthe. Voor de volgende tentoonstelling duiken we in de geschiedenis en cultuur van woonwageneigenaren. We gaan ze betrekken bij een tentoonstelling over dit thema. Dit is een interessante groep, want toen de overheid hen verbood om rond te trekken moesten ze op een andere manier hun geld verdienen. Vroeger waren het onder andere seizoenarbeiders en ambulante handelaren die op deze manier trokken van werk naar werk, maar nu zijn ze genoodzaakt op één plek te blijven.’ Jonathan leest zich nu in en gaat binnenkort op zoek

naar enthousiaste woonwageneigenaren om ze te betrekken bij de nieuwe tentoonstelling.

Specifieke doelgroepen

‘We kijken wat we kunnen doen voor mensen met een kleine beurs of die te maken hebben met andere drempels. Dit kunnen financiële drempels zijn, maar ook mentale of fysieke. Zo bieden we op momenten een korting aan voor inwoners van bepaalde regio’s. In de zomer organiseren we dagen waarop de inwoners van Assen gratis het museum mogen bezoeken.’

Jonathan vult aan: ‘We hebben prikkelarme openstellingen. Mensen die gevoelig zijn voor de vele prikkels kunnen tegen het zorgtarief (10 euro) een bezoek brengen aan het museum. We doen de muziek uit, dempen de lichten en zorgen voor rust. We maken prikkelarme video’s die de mensen thuis kunnen bekijken. Deze activiteit organiseren we eens in de twee maanden in de nieuwbouw van het museum. De oude gebouwen zijn hier niet geschikt voor. Een bezoeker vertelde dat ze al jaren niet uit was geweest, dankzij deze speciale opening was dat weer gelukt en had ze zelfs nog een kopje koffiegedronken in het restaurant na afloop. Hier doen we het voor.’

Muurschildering

‘Om onze collectie naar mensen te brengen wordt een muurschildering gemaakt in Assen-Oost. Dit hoort bij een landelijk project: Museum Murals. De wijkbewoners hebben mogen kiezen uit drie kunstenaars. Daarna kozen ze uit twee mogelijke muurschilderingen van de gekozen kunstenaar. Deze muurschildering is aangebracht op een flat tegenover het winkelcentrum. Deze refereert naar de collectie van het Drents Museum.’

Korte projecten

Naast deze langer lopende projecten heeft het museum ook oog voor doelgroepen die het moeilijk hebben. ‘Zo organiseerden we een bijeenkomst voor LHBTIQ+-ers uit landen waar ze worden vervolgd om wie ze zijn. Een jurk gemaakt van vlaggen uit deze landen was de trigger. Een week lang was de jurk te zien en het museum organiseerde een bijeenkomst in samenwerking met de provincie. Hier proberen we de vluchtelingen te verbinden met politici. Door objecten te laten zien kan de dialoog op gang komen. We hebben Oekraïense vluchtelingen uitgenodigd om gratis onze tentoonstelling in de ban van Ararat te bekijken met een gids.’

Doorborduren

Op dit moment is er een expositie van een broer en zus, Janus en Christine van Zeegen te zien. Dit waren vernieuwers in hun tijd, de ene als schilder en de andere met draad. 'Met ons project Doorborduren willen we net als deze broer en zus mensen de kans geven om samen aan kunst te werken. Handwerkgroepen uit negen verschillende gemeentes in Drenthe gaan een borduurwerk van Alexandra Drenth afmaken. Het is geborduurd op linnen uit 1744. De handwerkgroepen laten zich inspireren door de aanzet van Alexandra en borduren hier letterlijk en figuurlijk op

voort. Soms zijn het groepen die al bestonden en waarna nieuwe groepen werden gevormd. Cosis in Assen, een groep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, gaat ook borduren. Naast dit rondreizende doek hangt ook een vergelijkbaar doek in het museum. Ook deze wordt aangevuld door bordurende bezoekers. Vanaf deze maand worden deze twee linnen lappen tentoongesteld.' Kortom een museum met kunst van, en voor iedereen. ◆

Creativiteit # in de genen?

Door **Hannie Poletiek** Illustratie **Edwin Spoelstra**

In de sport zie je ze nog weleens langskomen, de Iep en Sven Kramer, de Erben en de Joep Wennemars, de Jos en Max Verstappen. Maar hoe zit het in de kunst? Zijn er ook beroemde kunstenaars die afstammen van Rembrandt? Matisse? Jheronimus Bosch? Of Jan Steen? Ik kom ze niet tegen. Toch denk ik dat creativiteit wel degelijk in de genen zit.

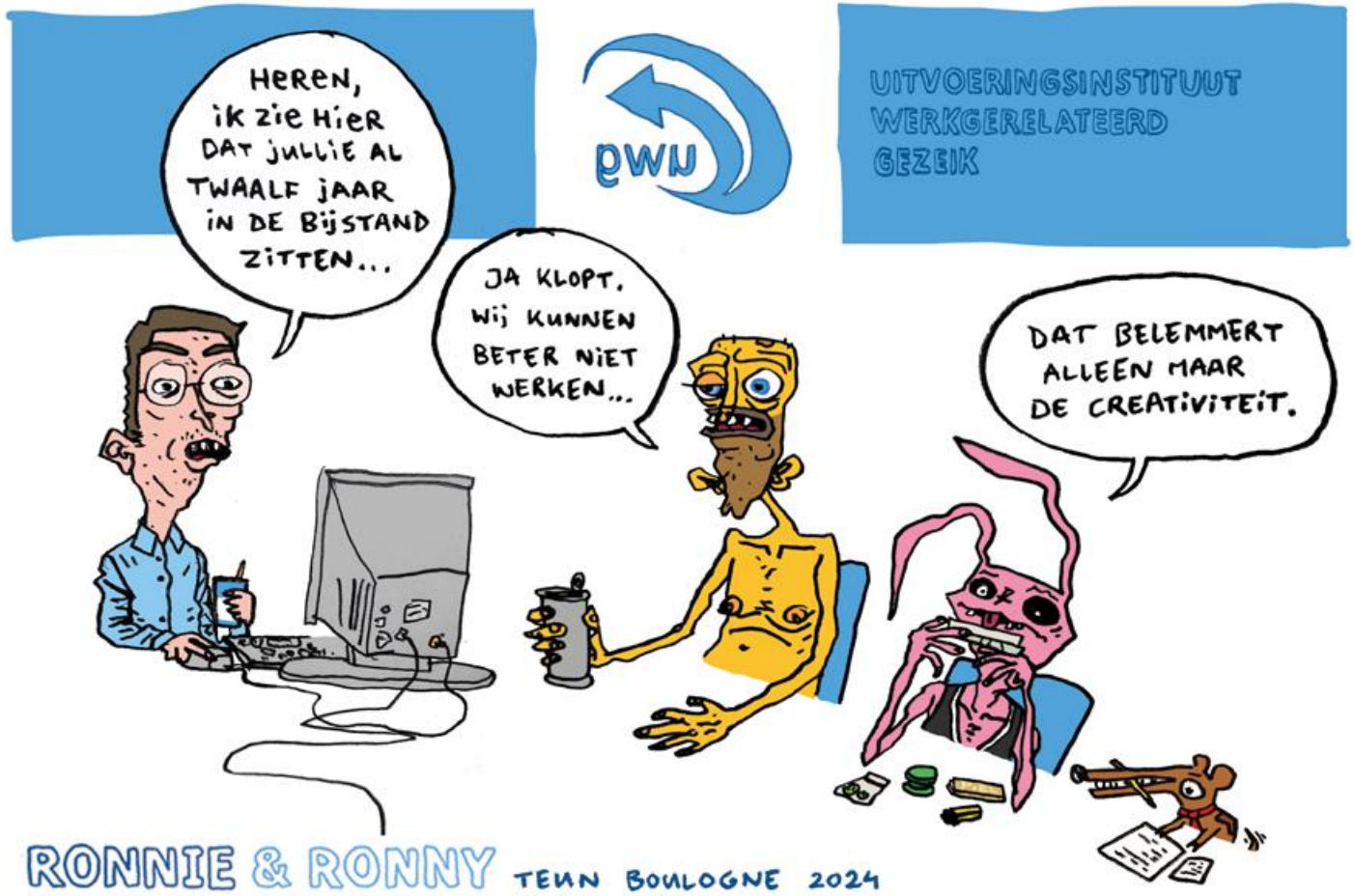
Mijn opa was een goede schilder, mijn vader kon het ook heel redelijk en mijn zus schildert ook aardig. Dit talent moet via de genen zijn doorgegeven. Ik heb deze genen niet meegekregen. Maar wel heb ik van mijn opa, die timmerman was, de kunst van het meubelmaken geërfd. Mijn vader kon ook aardig timmeren, het was een van zijn hobby's.

Hij kreeg de kans om te studeren aan de TU in Delft en dan word je doorgaans geen timmerman. Hij verzamelde goede planken van de sloop en maakte er handige boekenrekjes van. Bij mij begon het met een kastje dat precies moest passen tussen twee radiatoren, mijn toen nog populaire cassettedeck moest erin passen en er kwam een laatje voor de bijbehorende cassettes. Een extra uitdaging was de inkeping voor de verwarmingsbuizen. Een meubel op maat dat menig verhuizing heeft overleefd en nu in de garage dienstdoet als opberger van fietsonderdelen en gereedschap. Na een cursus meubelmaken bij de toenmalige School voor Handenarbeid ging ik helemaal los. Kastjes, tafeltjes, kapstok, stoeltjes, en een commode voor mijn zoon inclusief geschilderde diertjes op de deuren. Lades lopen niet altijd soepel en deurtjes sluiten niet hermetisch, maar toch kan het concurreren met een kastje van Ikea.

Inmiddels is er geen hoekje meer in huis beschikbaar voor mijn timmerkunst. Ik heb nog wel wat pannelatten verzameld toen in onze wijk alle daken werden vervangen. Dat had ik dan weer van mijn vader. Na drie bloembakken, een afdakje voor de kliko's en een tuinstoel, staat ook onze tuin vol.

Mijn opa heb ik nooit gekend, hij heeft gekozen om uit het leven te stappen ver voordat ik werd geboren. Er zijn ook genen die je liever niet overerft.

Kruiswoordcrypto

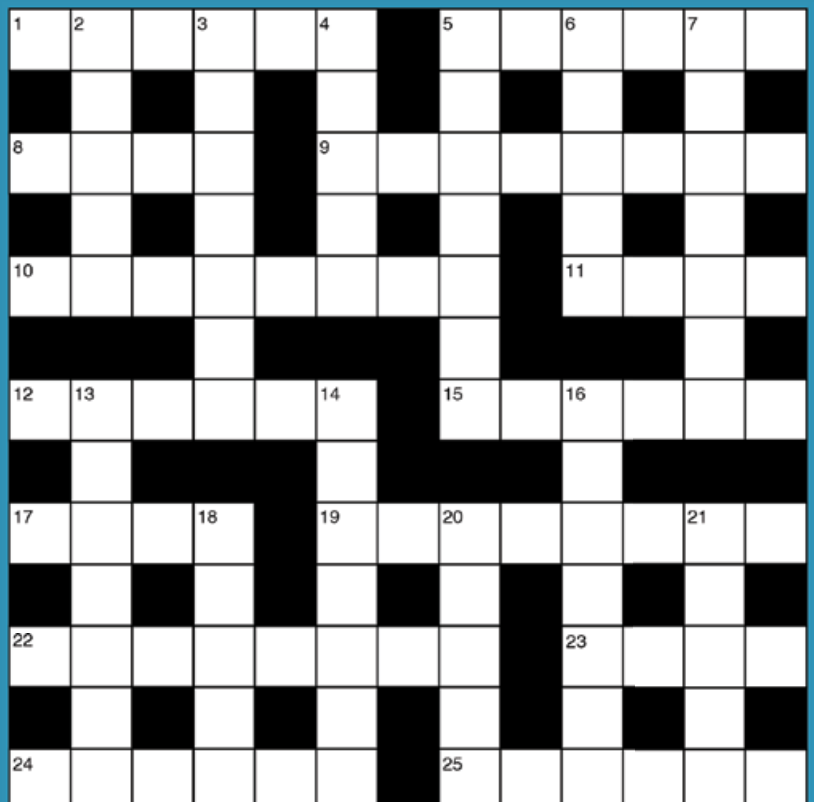
Door Luuk Kobes

Horizontaal

- 1 Pijnlijke groeiwijze
- 5 Soort van blauwdruk
- 8 Geschikte broederschap
- 9 Tijdelijk een gelijk aantal
- 10 Legerleider 11 Wielerronde
- 12 Lekkerbekkie
- 15 Stoppen en aftaaien
- 17 Bankpartner 19 Waterdier
- 22 Een belangrijke bewaarplaats
- 23 Meisjesnaam 24 Gevaarlijke tip
- 25 Klap veur de kop

Verticaal

- 2 Vierkaart voor de schouwburg
- 3 Onderdeel 4 Centraal onderwerp
- 5 Onder lat en tussen palen
- 6 Omvangrijk 7 Prepraktijkkennis
- 13 Al het geld spenderen aan cosmetica
- 14 Apocalyps 16 Toetsenbord
- 18 Griekse eindletter 20 Vangtouw
- 21 Graansoort

HOROSCOOP

Illustratie Romée Knol

Steenbok 22 december - 20 januari

Als het aanvoelt als een belemmering, is het dat waarschijnlijk ook. Waarom stort je je hart en ziel in deze situatie? Het is oké om voor jezelf te kiezen, het is oké om te kiezen voor dat wat innerlijke vreugde opwekt. Je bent het aan jezelf verplicht, Steenbok.

Waterman 21 januari - 19 februari

Wat betekent liefde voor jou? Wat laat de vlinders in je buik fladderen? Beschouw dit als het teken om een creatiever leven te leiden. Probeer je tijd en energie te wijden aan datgene wat jouw ziel doet dansen. Dit zal de balans herstellen die je onderweg bent kwijtgeraakt.

Vissen 20 februari - 20 maart

Neem, voordat je in de slachtofferrol kruipt, de tijd om uit te zoeken wat er werkelijk aan de hand is. Is het universum je aan het straffen of maakt het eenvoudigweg het pad vrij om plaats te maken voor iets beters? Je innerlijke orakel weet het antwoord hier reeds op.

Ram 21 maart - 20 april

Het draait om het kanaliseren van je innerlijke gezagvoerder en het aanscherpen van jouw kracht. Je hebt de visie om grootse dingen te verwerkelijken. Concentreer je op het uitvoeringsproces. Breek het verheven doel op in hapklare plannen, maak gebruik van de steun van je geliefden en aanschouw hoe jouw zegeningen zich uitbreiden.

Stier 21 april - 20 mei

Het is tijd om voorzichtigheid overboord te gooien en om onontdekte terreinen te verkennen. Verruim je geest en bewustzijn terwijl je nieuwe verbindingen aanlegt. Wanneer we het moedig en met een open hart benaderen, kunnen we de doelen bereiken die ooit ongrijpbaar leken. Het is tijd om te leven, Stier!

Tweelingen 21 mei - 21 juni

Een toestroom van inspiratie leidt ertoe dat jij jouw *Ikigai* ontdekt: het Japanse concept van de reden van het bestaan. Of het nu gaat om ingevingen voor een nieuw project of een bedrijfsidee dat plots glashelder tot je komt, geef jezelf de toestemming om uit te drukken wat voor jou authentiek voelt.

Kreeft 22 juni-22 juli

Wat jij als een verlies ervaart, creëert alleen maar ruimte voor nieuwe ideeën en kansen. Vertrouw erop dat de kosmos met je samenwerkt. Dit is niet het moment om terughoudend te zijn. Het is tijd om jezelf open te stellen voor de oneindige mogelijkheden die je kunt creëren.

Maagd 24 augustus-22 september

Vergeving gaat niet over het goedkeuren van daden, maar het gaat om jezelf bevrijden van de last van wrok. Het is essentieel voor je innerlijke rust en persoonlijke groei. Beoefen de kunst van empathie en probeer verschillende perspectieven te begrijpen. Vertrouw op je innerlijke kracht!

Weegschaal 23 september-23 oktober

Deze maand brengt zowel overvloed als financiële kansen met zich mee. Of het nu gaat om een nieuwe baan of een slimme investering: u staat op het punt een cyclus van rijkdom binnen te stappen die de balans in evenwicht zal brengen. Strek je hand uit en grijp de kansen vast!

Schorpioen 24 oktober-22 november

Pijn en lijden maken net zo goed deel uit van de menselijke ervaring als vreugde en overwinning. Accepteer zowel eb als vloed en stel jezelf open voor wat het universum je onthult. Je wordt nooit in het diepe gegooid zonder reddingsvest. Je kunt te allen tijde de bescherming aanroepen waarmee je bent gezegend.

Boogschutter 23 november-21 december

Als een felle krijger heb je de uitdagingen doorstaan die op jouw pad zijn gekomen; het leidt allemaal naar een doorbraak. De kosmos spoort je aan om de kracht van bewuste creatie te benutten en zodoende een kwantumverschuiving te maken. Het is tijd om de zaden van overvloed en passie te planten!

Leeuw

23 juli - 23 augustus

Bevrijd jezelf van het idee van perfectie. Omarm in plaats daarvan de deugd van kwetsbaarheid. De wereld is een prachtige plek die ernaar verlangt ontdekt te worden door de lens van ontzag en verwondering. Verkies flexibiliteit boven rigiditeit en laat jezelf aangenaam verrast worden.

STRAATKLINKERS

EENVOUWDIGE KUNSTENAAR

Door **Tim Drenth** Fotografie **Mark Timmerman**

Pal achter een drukke winkelstraat in Haren, in een appartement met de gordijnen gesloten, heeft Joost Langeveld in ruim twintig jaar de onderste etage omgetoverd tot een heuse origamiwereld. Zijn inspiratie en liefde voor origami lijken onuitputtelijk. 'Je zou zeggen dat stopt wel een keer, maar dat gaat gewoon door hoor. Ik heb nu nog net zoveel ideeën als toen ik begon.'

Zo'n twintig jaar geleden begon Joost serieus meer te vouwen, gemotiveerd door het toenemende aantal positieve reacties van met name vrouwen. Inmiddels hebben verschillende media al eens aandacht aan Joost en zijn talent geschonken. Eveneens heeft hij een aantal maanden geleden voor het eerst zijn huis opengesteld voor zo'n zeventig origami liefhebbers. 'Dat was heel leuk. Eigenlijk waren ze allemaal onder de indruk', zegt Joost bescheiden. >>>

Vouwmeester

Zijn productiviteit blijkt uit de overweldigende hoeveelheid en diversiteit aan gevouwen voorwerpen. 'Vijfennegentig procent is mijn eigen ontwerp.' Wie vervolgens zijn aandacht richt op elk werkje apart, komt er al snel achter dat Joost, naast enorm productief, ook een meester in de Aziatische vouwkunst is. In de keuken verborgen op een plankje staat bijvoorbeeld een kommetje met ingenieus ontworpen M&M's. De snoepjes zijn zodanig uit één vel gevouwen dat elke chocoladepastille een duidelijke witte 'M' toont. Net als bij de stekels van de egel en de romp van een bij, wordt juist in dat soort details zijn creativiteit en vakmanschap zichtbaar.

Draken

Op de vraag wat voor ontwerp hij graag nog eens zou willen maken, antwoordt Joost vrij snel en specifiek: 'Europese draken.' Dat hij door een YouTube-medewerker ook weleens geadviseerd is om meer populaire, iconische ontwerpen te maken om meer views te genereren, deert hem niet. 'Die zei dan bijvoorbeeld dat ik eigenlijk iets van Star Wars of Pokémon moest gaan maken. Maar daar heb ik helemaal geen zin in. Ik wil gewoon maken wat ik leuk vind.'

Boeken

Dat YouTube Joost advies geeft blijkt niet vreemd als hij vertelt dat buiten Nederland de interesse voor zijn werk nog groter is dan in Nederland. Een jaar of vijftien geleden was er ineens interesse van een publiciste uit de Verenigde Staten. 'Zij had mijn website gezien en stelde voor om een boek te

maken met vouwpatronen van mijn origami bloemen. En later ook een met een verzameling verschillende diersoorten, een met dinosauriërs en een met horror gerelateerde figuren. De boeken worden vooral in de Verenigde Staten veel verkocht.'

Origami-vrij

Ondanks het stevig gevulde huis, is Joost nog lang niet moe van origami. 'Een grotere ruimte zou misschien nog wel een keertje fijn zijn, maar voor nu is het eigenlijk wel fijn om de werkruimte zo dicht bij huis te hebben. Boven is trouwens wel origami-vrij hoor. Ik ben ook wel blij om 's avonds even geen origami te zien.'

DE RIEPE BUSINESSCLUB

De bedrijven in dit overzicht ondersteunen De Riepe. Wilt u als bedrijf ook bijdragen? Dat kan, neem gerust contact met ons op: 050-5791818 (09:00-13:00 uur).

Aksion

Als de zon, tekentherapie

Bike Centre Dik, Groningen

Dagblad van het Noorden, (NDC mediagroep)

De Huismeesters, Groningen

Digno BV, Haren

Doesburg autoverhuur, Groningen

Dunk

Forum Groningen

Gemeente Groningen SoZaWe

Groninger Seaports

Groninger Kredietbank

Kluzzenbedrijf Jan

Kompas Zuidlaren

Lotus uitvaart, Thesinge

Bewindvoering en inkomensbeheer

Tekentherapie, opleiding en begeleiding

Van ventiel tot helm

Nieuws uit Groningen/Drenthe

Woningcorporatie stad Groningen

Informatietechnologie

Van sjoerband tot aanhangwagen

Deskundigheid in de geestelijke Gezondheidszorg

Boeken, films en events

WIJ is dichtbij

Havendienstverlening

Sociale hulpverlening

Veur putjederij in en omt hoer

Specialist in financiële zorgverlening

Uitvaartverzorging en -begeleiding

Metaware BV, Groningen

New Nexus, Tynaarlo

Noorderlink, Groningen

Noorderpoort, Groningen

Old Burger Weeshuis, Leeuwarden

't Oortje Sieraden, Groningen

Praktikos, Assen

Preventief Veiligheidsdiensten BV, Groningen

Rijschool Gerald, Peize

Rottinghuis aannemingsbedrijf BV, Groningen

Schaap Strafrechtadvocaten, Groningen

Schilders de Vries, Groningen

Stichting Terwille, Groningen

Tandartsenpraktijk De Verbetering, Groningen

Willem Rietman Interieur Tynaarlo

Cloudoplossingen managementsystemen

IT consultancy- en adviesbureau

Vacatures Noord Nederland

Beroepsopleiding in Groningen/Drenthe

Ontwikkelen op sociaal, cultureel gebied

Oorbellspecialzaak

Trainingsbureau

Gastvrij beveiligen

Auto- en motorrij school

Allround bouwbedrijf in het Noorden

Strafrechtadvocatuur

Sterk in duurzaam ondernemen

Vrij van verslaving

Gezond begint in de mond

Meubilair op maat

Volgende maand in De Riepe:

Overvallen door ziekte

Bijna twee jaar na de eerste coronabesmetting in Nederland, raakt ook Jart Hoekstra (40) besmet. 'Tijdens de epidemie zei ik nog: laat mij het maar krijgen, dan heb ik het maar gehad', vertelt hij openhartig. 'Mij gebeurt niks, dacht ik.' Helaas bleek het tegendeel waar.

En verder:

- Toekomstig werkloos?
- Uitzichtloos in het leven

Deze zal verschijnen rond
1 september 2024

Oplossing puzzel van pagina 23

Nu ook op social media

@de_riepe

@deriepe

Scan mij!

OPVANGINSTELLINGEN

Overvallen door ziekte

GRONINGEN

GRONINGEN

Dagopvang
Leger des Heils
Spilsluizen 5
9712 NR Groningen
tel. 050-312 21 22
ma, di, do, za, zo 10:30-17:30 uur
wo, vr 10:30-21:00 uur

Twaalfde Huis
Eemskanaal Noordzijde 32a
9713 AB Groningen
tel. 050-579 73 45
Ma t/m vr. 9.30-16.30 uur

Bescherm Wonen (Vast&Verder)
Damsterdiep 267, 9713 EE Groningen

24-uurs opvang
Algemene opvang
Van Heemskerckstraat 75
9726 GH Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl

Hoendiephuis voor jongeren
Noorderstationsstraat 88
9717 KR Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

Wonen Schoolstraat
Woonvoorziening (Bescherm Wonen)
Schoolstraat 11
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

LIMOR woonvoorziening Hiddemaheerd
Hiddemaheerd 112
9737 KX Groningen
tel. 0900-4857545
058-215 16 94, www.limor.nl

Nachtopvang
Schoolstraat 9
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl
dagelijks 21.00-10.00 uur

zon- en feestdagen van 21.00 tot 11.00 uur
Aanmelden en binnenkomen om te kijken
of er plek is kan vanaf 21.00 uur tot 23.00
uur. Ook kun je maandag t/m vrijdag tussen
10:00 uur en 11:00 uur aan de Schoolstraat 3
langskomen om je aan te melden.

APPINGEDAM
LIMOR woonvoorziening
Vangnetvoorziening Cornelis Albertsstraat
Cornelis Albertsstraat 7
9901 EJ Appingedam
tel. 0900-4857545
www.limor.nl

HOOGEZAND

Wonen Hoogezand
Mansholtstraat 1-a
9602 SB Hoogezand
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

VEELERVEEN

Reïntegratie-centrum
De Spetse Hoeve
Spetsebrugweg 4
9566 TK Veelerveen
tel. 0597-541 341

VEENDAM

24 uren opvang
LIMOR Woonvoorziening
Burgemeester Bosscherstraat 10
9641 NG Veendam
tel. 0598-615111
www.limor.nl

LEEK

Crisisopvang Leek
Oldebertweg 61
9351 PC Leek, tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

WINSCHOTEN

Dagbesteding Werkpro
Papierbaan 60
9672 BH Winschoten
tel. 059-743 3004

DRENTHE

ASSEN

Kommarin
Maatschappelijke Opvang voor
dak- en thuislozen Assen
Havenkade 16
9403 AH Assen
tel. 088-8393381

Openingstijden:

Dagopvang:
ma t/m vr 10:00-15:00 uur
Nachtopvang:
dagelijks 21:00-09:00 uur

Leger des Heils
Kortdurende opvang en beschermd wonen
Maria in Campislaan 257
9406 JG Assen

EMMEN

Dagopvang
Leger des Heils
Verlengde Spoorstraat 11
7811 GA Emmen
tel. 0591-658 233
Geopend ma t/m vr. 10.30-16.30 uur

Leger des Heils opvang Emmen

Weerdingerstraat 204
7822 BK Emmen
tel. 088-065 22 40

Leger des Heils
De Breehof - Bescherm wonen
Zijtak Westzijde 125
7833 BE Nieuw-Amsterdam

HOOGEVEEN

Dagopvang
Beukemaplein 14
7906 AK Hoogeveen
ma tm vr. 10.30-16.30 uur

FRIESLAND

DRACHTEN

Wonen Drachten
Stationsweg 118
9201 GS Drachten
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

LEEUWARDEN

Dagopvang
Leger des Heils
De Tuinen 32
8911 KE Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
geopend 10.00-16.00 uur
(woensdag 12.00-16.00 uur)

DAC Leeuwarden

Zuidergrachtswal 15-16
8933 AD Leeuwarden
tel. 0591-648 261
geopend 10.00-16.00 uur
www.wender.nl

Algemene Opvang

Nieuwegeweg 3
8911 LK Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

d' Ambacht

Cornelis Trooststraat 48
8932 BR Leeuwarden
tel. 058-299 99 30
dambacht@werkpro.nl

Huis voor Jongeren
Huizumerlaan 101
8934 BE Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Zorgopvang

J.H. Knoopstraat 2
8933 GS Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Hoekstersingel

Hoekstersingel 51-53
8922 AM Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Bonifatiusplein

Bonifatiusplein 19
8911 JT Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Nachtopvang

Oostergoweg 1 (Wirdumerpoort)
8911 MA Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Aanloophuis Leeuwarden

Bagijnestraat 36
8911 DR Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.aanloophuisleeuwarden.nl

LIMOR Crisisopvang en woonvoorziening de Kei

De Kei 5
8918 AR Leeuwarden
tel. 0900-485 7545
www.limor.nl

ENGWIJERUM

Leger des Heils
Bescherm Wonen
Fjellingsreed6
9132 EN Engwierum

BURGUM

Crisisopvang Burgum
Prinses Margrietstraat 63
9251 HB Burgum
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

HEERENVEEN

Aanloophuis de Brege
Herenwal 2
8441 AZ Heerenveen
0513-625 926
www.aanloophuisoerdebregge.nl

SNEEK

Sociaal Pension Sneek
Lemmerweg 53
8606 AA Sneek tel. 0591-648 261
www.wender.nl

De Herberg

Vier kamers voor dak- en thuislozen,
verblijf maximaal 2 maanden
Kloosterdwarstraat 3
8603 AG Sneek
Herbergtelefoon: 06-235 415 65

LIMOR Crisisopvang

Gonggrijpstraat
Gonggrijpstraat 9
8607 BD Sneek
tel. 0515-43 08 12
www.limor.nl

Nieuwe kansen met kunst

Door **Tim Drenth** Fotografie **Mark Timmerman**

De creatieve ruimte, in de maatschappelijke opvang het Twaalfde Huis, ligt vol met kunst. Wie de werken doorneemt, komt er al snel achter dat hier bijzonder talentvolle dak- of thuisloze bezoekers aan het werk zijn geweest.

‘Het ontbreekt momenteel aan animo bij onze bezoekers, wat samenhangt met de afwezigheid van een vaste begeleider voor de creatieve activiteiten’, aldus Antonie Grootenhuis, projectleider van het Twaalfde Huis. ‘In het verleden hebben we voor langere tijd een kunstschilder gehad, onder wiens begeleiding de meeste werken zijn gemaakt. Daarna ook nog

weleens tijdelijke begeleiders, maar momenteel hebben we hier niemand voor.’

‘Wat hier aan werken nu staan, zijn van bezoekers die inmiddels vrijwel allemaal niet meer bij ons komen, die uit beeld zijn geraakt.’ Voor de dak- of thuisloze mensen is het in eerste instantie een fijne dagbesteding. Tegelijkertijd kan het ook kansen bieden. ‘In het verleden zijn er verschillende keren exposities geweest van de werken’, gaat Antonie verder, ‘maar alles valt of staat met een inspirerende begeleider die zowel passie heeft voor het vak als voor onze doelgroep.’